

Data: 12 stycznia 2026 r.

Znak sprawy:
BP-I.5140.1.1.2026.AD2

Obiekt: budynek Kina Merkury, dz. nr 2259/2 obręb 1 Biała Podlaska

Sprawa: informacja o włączeniu karty ewidencyjnej zabytku nieruchomego, niewpisanego do rejestru zabytków, do wojewódzkiej ewidencji zabytków

Z A W I A D O M I E N I E

Zgodnie §15 ust. 3 *Rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem* (Dz.U. z 2021 r. poz. 56) – w związku z art. 22 ust. 2 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2024 poz. 1292 ze zm.)

Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków z a w i a d a m i a :

o włączeniu do wojewódzkiej ewidencji zabytków karty ewidencyjnej zabytku: **budynku Kina Merkury, położonego w Białej Podlaskiej przy ul. Brzeskiej 43 (id działki 066101_1.0001.2259/2)**

podstawa prawna

Zgodnie z art. 22 ust. 2 ustawy z 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa.

Zgodnie z §15 ust. 3 *Rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem* zawiadomienie o zamiarze włączenia karty ewidencyjnej zabytku, o sporządzeniu nowej karty ewidencyjnej zabytku albo o zamiarze wyłączenia karty ewidencyjnej zabytku z wojewódzkiej ewidencji zabytków umieszcza się na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej do czasu zamieszczenia informacji odpowiednio o włączeniu karty ewidencyjnej zabytku, o włączeniu nowej karty ewidencyjnej zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków albo o wyłączeniu karty ewidencyjnej zabytku z wojewódzkiej ewidencji zabytków.

w załączeniu:

Kopia karty ewidencyjnej Kina Merkury w Białej Podlaskiej

Z up. Lubelskiego Wojewódzkiego
Konserwatora Zabytków

mgr inż. arch. *[podpis]* Bojczuk
Kierownik Delegatury w Białej Podlaskiej

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

1. Nazwa

Kino Merkury

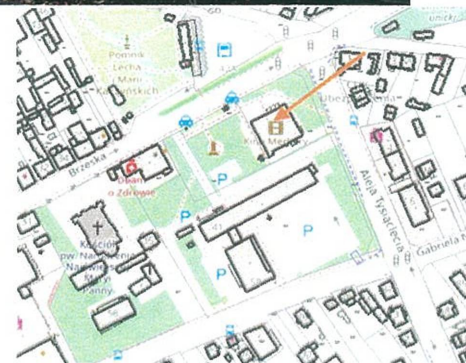
2. Czas powstania

1968 -1972 r.

9. Materiały graficzne

widok od strony pn. zach.

3. Miejscowość

BIAŁA PODLASKA

4. Adres (ulica, nr posesji)

ul. Brzeska 43
dz. nr ewid. 2259/2
obręb 1

5. Przynależność administracyjna

województwo lubelskie

powiat Biała Podlaska

gmina Biała Podlaska Miasto

6. Współrzędne geograficzne

N: 52° 2' 8.114"
E: 23° 7' 37.59"

7. Użytkowanie obecne

kino

8. Stan zachowania

dobry

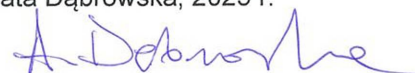
10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Postulowane jest utrzymanie funkcji kultury i rozrywki oraz sposobu użytkowania sali widowiskowej i holu głównego.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

Agata Dąbrowska, 2025 r.

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 1

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kino Merkury	6. Zawartość załącznika historia, opis
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Budynek Kina Merkury położony jest w centrum miasta, przy zbiegu ulicy Brzeskiej i alei Tysiąclecia, na terenie zabytkowego układu urbanistycznego miasta Biała Podlaska, wpisanego do rejestru zabytków pod nr A/656. Budynek zlokalizowany w pd.-zach. części działki nr 2259/2. Budynek częściowo zlokalizowany jest na fragmencie terenu dawnego cmentarza żydowskiego funkcjonującego do pocz. XIX w.

Budynek ustawiony jest frontem do ulicy Brzeskiej, z dużym placem od frontu, otoczony komponowaną zielenią niską i wysoką. Kino na 400 miejsc wybudowane przez Białskie Przedsiębiorstwo Budowlane w latach 1968 – 1972 wg typowego projektu (typ KB4-2.3.8/6), z indywidualnym opracowaniem elewacji wg projektu mgr arch. Leszka Dziekońskiego i mgr inż. arch. Antoniego Hermana. Do użytku został oddany 26 listopada 1972 r.

Budynek zrealizowany w stylu modernistycznym.

Budynek wolnostojący, parterowy, częściowo podpiwniczony, na planie prostokąta zbliżonego do kwadratu, złożony z dwóch brył o różnej wysokości przykrytych dachami płaskimi. Od frontu dobudowany portyk wejścia głównego, z dachem płaskim wspartym na słupach. W elewacji bocznej (pd.-zach.) i tylnej (pd.-wsch.) wspornikowe zadaszenia wejść bocznych. W elewacji bocznej (pn.-wsch.) i tylnej (pd.-wsch.) dobudowane schody zewnętrzne.

Budynek murowany z cegły ceramicznej i pustaków betonowych, z dachem żelbetowym krytym papą.

Elewacja frontowa (pn.-zach.) oraz fragmenty pozostałych wykończone okładziną z piaskowca Śmiłów, ułożoną w charakterystycznym układzie z płyt większych o gładkiej fakturze i z płyt mniejszych o rwanej fakturze. Pozostałe elewacje tynkowane. We wnętrzu w holu głównym zachowana posadzka kamienna z marmuru „Sławniowice”.

W budynku przeprowadzone zostały: w 2001 r. modernizacja sali widowiskowej oraz w 2012 r. remont elewacji wraz ze zmianą kolorystyki.

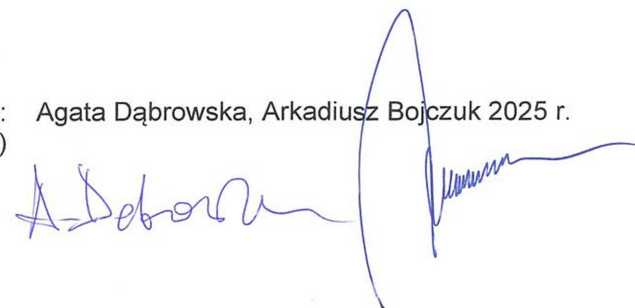
Zachowana niezmieniona bryła budynku, artykulacja i wystrój kamienny elewacji, niezmieniony kontekst przestrzenny obiektu, niezmieniony układ przestrzenny głównych wnętrz budynku oraz posadzka kamienna holu głównego.

Nieznaczne, odwracalne zmiany w elewacjach (tynk „baranek”, nieoryginalna kolorystyka). Nie zachowały się przestrzenne napisy z blachy z zamontowanymi neonami: na attyce wyższej bryły napis „KINO” oraz na portyku napis „MERKURY”.

Budynek kina Merkury choć wykonany w zasadniczej części według projektu typowego, lecz z indywidualnym opracowaniem elewacji, detali i wystroju wnętrz, jest najprawdopodobniej jedynym zrealizowanym i z pewnością jedynym, który przetrwał w zaprojektowanej formie budynkiem w Polsce, który zachował tę formę wraz z funkcją do czasu współczesnego. Z uwagi na powyższe budynek należy uznać za unikatowy w skali Polski przykład konsekwentnie zaprojektowanego, zrealizowanego i funkcjonującego budynku kinowego reprezentującego modernistyczne dzieło architektury przełomu lat 60. i 70. XX wieku.

Ze względu na wartość historyczną, artystyczną i naukową, budynek powinien być zachowany, oczyszczony z nawarstwień oraz zrewaloryzowany.

Opracowanie załącznika: Agata Dąbrowska, Arkadiusz Bojczuk 2025 r.
(data i podpis)

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 2

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kino Merkury	6. Zawartość załącznika sytuacja
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Opracowanie załącznika: Agata Dąbrowska 2025
(data i podpis)

Agata Dąbrowska

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 3

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kino Merkury	6. Zawartość załącznika Materiały archiwalne, fotografie
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Pocztówka – fotografia z lat 90-tych

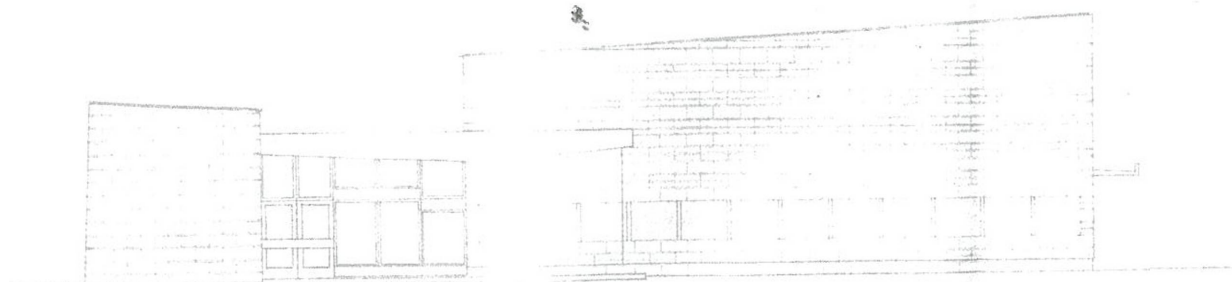
Opracowanie załącznika: Agata Dąbrowska 2025
(data i podpis)

A Dąbrowska

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 4

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kino Merkury	6. Zawartość załącznika Materiały archiwalne
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Rys. 1

BIAŁA PODLASKA - KINO ELEWACJA POŁNOCNO-ZACHODNIA 1:100

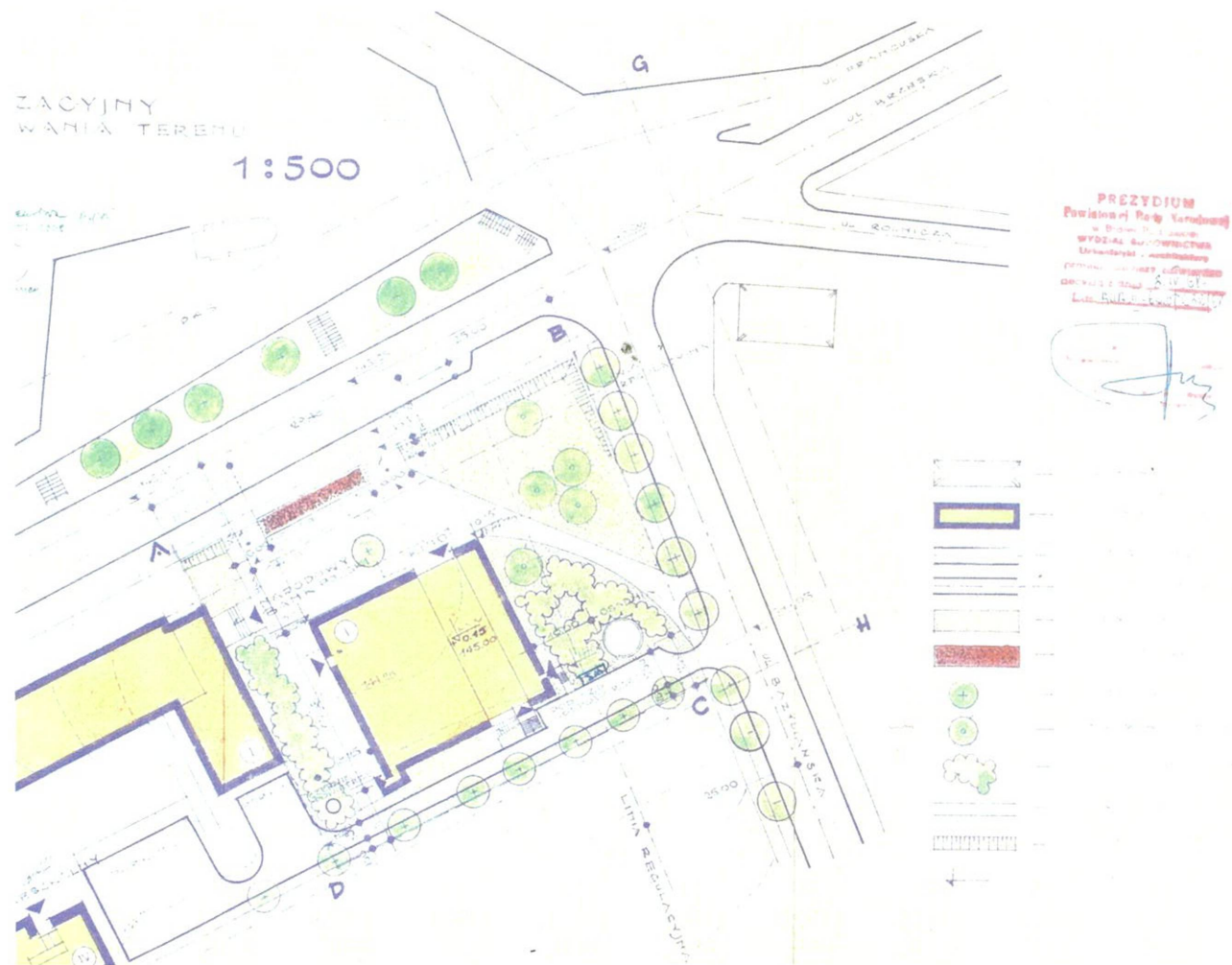
Projekt elewacji i elementów zewnętrznych kina Merkury, 1968, (elewacja frontowa)

Opracowanie załącznika: Agata Dąbrowska 2025
(data i podpis)

A. Dąbrowska

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 5

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kino Merkury	6. Zawartość załącznika Materiały archiwalne
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Plan realizacyjny zagospodarowania terenu kina na 400 miejsc, 1968

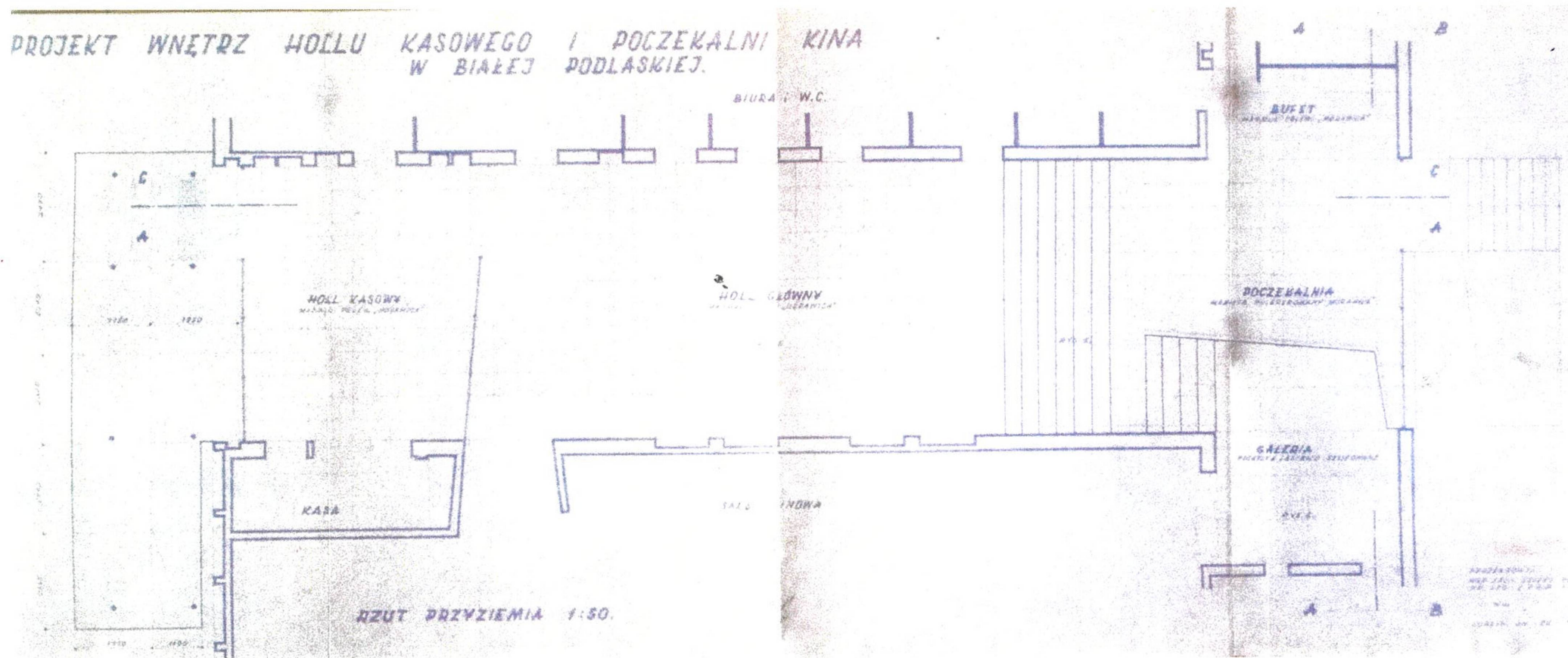
Opracowanie załącznika:
(data i podpis)

Agata Dąbrowska, 2025

A. Dąbrowska

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 6

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kino Merkury	6. Zawartość załącznika Materiały archiwalne
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Projekt wnętrzu hollu kasowego i hollu kina w Białej Podlaskiej, Dziekoński L., 1972

Opracowanie załącznika:
(data i podpis)

Agata Dąbrowska 2025

Agata Dąbrowska

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 7

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kino Merkury	6. Zawartość załącznika fotografie
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Kino Merkury – widok na elewację wschodnią

Kino Merkury – widok na elewację południową

Opracowanie załącznika: Agata Dąbrowska 2025
(data i podpis)

Agata Dąbrowska

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ NR 8

1. Miejscowość	Biała Podlaska	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres Kino Merkury	6. Zawartość załącznika fotografie
2. Gmina	Biała Podlaska		
3. Powiat	Biała Podlaska		
4. Województwo	lubelskie		

Kino Merkury – widok na elewację północną (frontową)

Kino Merkury – widok na elewację zachodnią

Opracowanie załącznika: Agata Dąbrowska 2025
(data i podpis)

A. Dąbrowska